

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

Spis treści

1. Wprowadzenie.
2. Współpraca z partnerami programu.
3. Działania informacyjne i promocyjne programu.
4. Konkurs „Przyjaciół Rodziny”.
5. Dane dotyczące udzielonych zniżek i ulg rodzinom wielodzietnym przez partnerów programu.
6. Informacja na temat wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny w gminach województwa śląskiego.

Załącznik - Wykaz partnerów Programu pn. „Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny” wraz z oferowanymi przez nich formami wsparcia dla rodzin wielodzietnych.

1. Wprowadzenie

Program pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny” przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/9/4/2015 z dnia 25 maja 2015 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2015 r. poz. 2953), a zaktualizowano uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/16/10/2019 z dnia 16 grudnia 2019 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2019 r. poz. 9054). Stanowi on bezpośrednią kontynuację działań podjętych w 2014 roku w ramach projektu pod tą samą nazwą. Celem programu jest wzmocnienie i wsparcie rodzin wielodzietnych, zamieszkałych na terenie województwa śląskiego poprzez działania zwiększające dostęp rodzin wielodzietnych do dóbr i usług. Na podstawie dokumentu legitymacyjnego, tj. ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 ze zm.), członkom rodzin wielodzietnych przyznawane są zniżki i dodatkowe uprawnienia oferowane przez partnerów Programu pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”.

2. Współpraca z partnerami programu

W dniu 16 grudnia 2019 roku Sejmik Województwa Śląskiego przyjął uchwałę nr VI/16/10/2019 w sprawie aktualizacji Programu pn. „Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny”. Dotychczas obowiązujący Program pn. „Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny” został przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/9/4/2015 z dnia 25 maja 2015 roku. Z uwagi na zmiany, jakie od tego czasu nastąpiły w ustawie z dnia 5

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

grudnia

2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1744 ze zm.), polegające m.in. na zmianie definicji rodziny wielodzietnej poprzez rozszerzenie katalogu beneficjentów (art. 4 w/w ustawy), niezbędne stało się zaktualizowanie programu. Dodatkową przesłanką aktualizacji była potrzeba uproszczenia zasad przystępowania partnerów do programu. Dotychczas następowało to na podstawie porozumienia zawieranego z Województwem Śląskim. Od 1 stycznia 2020 roku podmioty zainteresowane przystąpieniem do programu

w charakterze partnera zgłaszają się poprzez wypełnienie odpowiedniego formularza.

W 2022 roku Województwo Śląskie do współpracy pozyskało 4 nowych partnerów. Aktualna ich liczba według stanu na 31 grudnia 2022 roku wynosiła 129. Wśród nich 21 to jednostki strukturalnie lub kapitałowo powiązane z samorządem województwa śląskiego, 8 - gminne samorządowe jednostki organizacyjne, 7 - stowarzyszenia, 4 - fundacje, 2 - spółdzielnie, 87 - podmioty prywatne. Partnerzy, którzy włączyli się do realizacji programu otrzymali prawo posługiwania się znakiem „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny” oraz materiały promocyjne, tj. tabliczki, ulotki i naklejki do stosowania w miejscach udzielania zniżek. Wykaz partnerów wraz z oferowanymi przez nich formami wsparcia dla rodzin wielodzietnych zawiera załącznik do niniejszego opracowania.

3. Działania informacyjne i promocyjne programu

Prowadzono stronę internetową pn. slaskiedlarodziny.pl, w tym bazę ulg i uprawnień dla rodzin. Osobom zainteresowanym na bieżąco udzielano informacji dotyczących programu oraz systemu wsparcia rodzin wielodzietnych na poziomie lokalnym i ogólnopolskim. Kontynuowano działania promocyjne i informacyjne, w tym dystrybucję materiałów promocyjnych, które sukcesywnie przekazywano m.in. partnerom zaangażowanym w realizację programu.

W ramach monitoringu gromadzono dane liczbowe oraz informacje na temat przyjętych w województwie śląskim gminnych programów wsparcia rodzin wielodzietnych, liczby wydanych ogólnopolskich kart dużej rodziny oraz liczby osób z nich korzystających.

W ramach działań sprawozdawczych ROPS opracował „Informację z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny w 2021 roku”, którą Zarząd Województwa Śląskiego przyjął uchwałą nr 469/319/VI/2022 w dniu 23 marca 2022 roku, zaś pismem z 30 marca 2022 roku została ona przekazana Sejmikowi Województwa Śląskiego. Ponadto, od 17 partnerów programu – jednostek wojewódzkich – pozyskano informację nt. kosztów ponoszonych w związku z realizacją programu w 2021 roku.

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

4. Konkurs „Przyjaciół Rodziny”

W dniu 18 listopada 2022 roku uchwałą nr 2075/376/VI/2022 Zarząd Województwa Śląskiego ogłosił VI edycję konkursu „Przyjaciel Rodziny 2022”. Jego celem było wyróżnienie pięciu osób fizycznych zasłużonych dla regionalnej polityki prorodzinnej, które prowadziły lub prowadzą efektywne działania na rzecz rodzin. Organizatorem konkursu był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Wnioskodawcami w konkursie mogły być m.in. jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe. Wnioski były oceniane pod względem formalnym, a następnie pod względem merytorycznym przez komisję konkursową powołaną przez Zarząd Województwa Śląskiego, zgodnie z kryteriami określonymi w Regulaminie konkursu. Pod uwagę wzięto m.in. rodzaj i liczbę prowadzonych działań oraz typ uczestników, do których kierowana była inicjatywa, czas trwania prowadzonych działań, dostosowanie inicjatywy do potrzeb i problemów rodzin, skuteczność inicjatywy i pozytywne rezultaty, innowacyjność oraz inne rekomendacje uzyskane przez kandydata. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło uchwałą nr 2254/382/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 15 grudnia 2022 roku. Laureatami konkursu zostali: Barbara Terlecka-Kubicus za inicjatywę pt. Działania wspierające na rzecz rodzin, zgłoszona przez Powiat Gliwicki; Marta Szewczyk-Pindyk za inicjatywę pt. Marta – dla dzieci, dla rodziny, dla miasta, zgłoszona przez Miasto Racibórz; Kornelia Galwas za inicjatywę pt. Zawodowa Rodzina Zastępcza, zgłoszona przez Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny

w Gliwicach; Bożena Depta za inicjatywę pt. Otwartość, bliskość kluczem do przezwyciężenia zależności, zgłoszona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie oraz Anna Krzysteczko za inicjatywę pt. Promowanie i kreowanie pozytywnego wizerunku rodziny, jej roli i znaczenia w lokalnej społeczności, zgłoszona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Zwycięzcy konkursu otrzymali tytuł „Przyjaciela Rodziny 2022” oraz nagrody finansowe, szklane statuetki i pamiątkowe dyplomy. W dniu 22 grudnia 2022 roku w Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu "Przyjaciel Rodziny 2022".

Inicjatywy laureatów konkursu „Przyjaciel Rodziny 2022” zostaną zaprezentowane na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz Programu „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”, jako przykłady dobrych praktyk.

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

5. Dane dotyczące udzielonych zniżek i ulg rodzinom wielodzietnym przez partnerów programu

W lutym 2023 roku Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego wystosował do partnerów programu, będących jednostkami strukturalnie lub kapitałowo powiązаныmi z samorządem województwa śląskiego, prośbę o przygotowanie sprawozdania zawierającego informację dotyczącą zrealizowanego w 2022 roku wsparcia. 19 partnerów prowadziło sprawozdawczość oraz dobrowolnie przedstawiło dane dotyczące liczby usług i/lub osób, które skorzystały z zaproponowanej oferty, zaś 2 partnerów nie gromadziło takich danych. Zaznaczyć należy, iż prowadzenie sprawozdawczości w ramach programu nie jest obowiązkowe, tzn. Województwo Śląskie nie obliguje partnerów do gromadzenia przedmiotowych danych.

Tabela 1 Liczba usług i/lub osób korzystających z ulg/uprawnień

Lp.	Nazwa partnera	Liczba usług	Liczba osób korzystających z ulg/uprawnień
1.	Koleje Śląskie Sp. z o.o. w Katowicach	31 550	38 057
2.	Śląski Ogród Zoologiczny w Chorzowie	29 318	29 318
3.	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2 095	9 266
4.	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	2 124	3 457
5.	Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego w Katowicach	388	2 861
6.	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	520	2 080
7.	Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie	-	1 964
8.	Muzeum Śląskie w Katowicach	420	1 331
9.	Instytucja Filmowa SILESIA FILM w Katowicach	-	1 014
10.	Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej	813	813
11.	Teatr Rozrywki w Chorzowie	675	675
12.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	181	181
13.	Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach	131	131
14.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach	8	95
15.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach	5	34
16.	Opera Śląska w Bytomiu	98	23
17.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu	2	6
18.	Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze Spółka Akcyjna Katowice o/Pyrzowice	186	-
19.	Regionalne Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu	15	-
20.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze	-	-

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

21.	Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach	-	-
		Łącznie:	67 717
			91 306

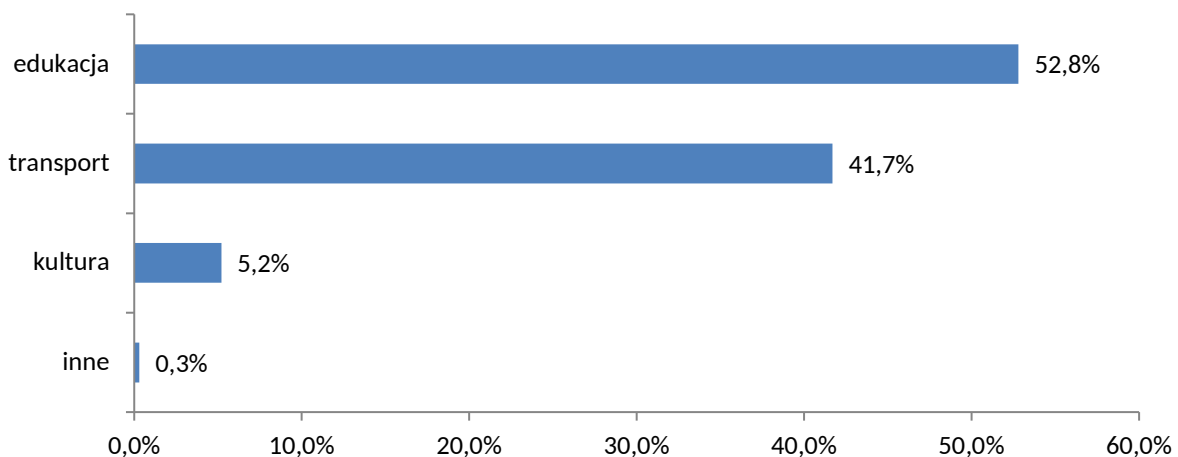
Uwaga: („-”) oznacza brak danych. Braki danych występujące w tabeli wynikają z niejednolitego sposobu prowadzenia sprawozdawczości przez partnerów programu w związku z różną ofertą świadczonych przez nich usług.

Źródło: Opracowanie własne ROPS Województwa Śląskiego.

Ze względu na obszar działań, największym zainteresowaniem wśród posiadaczy Karty Dużej Rodziny cieszyły się oferty związane z *edukacją* (52,8% osób korzystających z ulg/uprawnień). Na dalszym miejscu oferty z kategorii *transport* (41,7%). Mniejsze zainteresowanie wzbudziły propozycje partnerów związane z *kulturą* (5,2%).¹ Kategoria *inne* stanowiła 0,3% wszystkich wskazań.²

Z kolei biorąc pod uwagę poszczególnych partnerów, najwięcej osób skorzystało z ulg/uprawnień oferowanych przez Koleje Śląskie Sp. z o.o. w Katowicach (38 057 osób) oraz Śląski Ogród Zoologiczny w Chorzowie (29 318 osób). Duże zainteresowanie budziła również oferta Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie (9 266 osób).

Wykres 1 Liczba osób korzystających z ulg/uprawnień oferowanych w ramach programu według obszarów działań (w %).

Źródło: Opracowanie własne ROPS Województwa Śląskiego.

Ponadto, od 17 partnerów będących jednostkami strukturalnie lub kapitałowo powiązanych z samorządem województwa śląskiego, pozyskano informację na temat

¹ Do kategorii *edukacja* zaliczono m.in.: muzea, planetarium, zoo. Do kategorii *transport* zakwalifikowano koleje. Kategoria *kultura* uwzględnia teatry, filharmonię, kino i operę.

² Do kategorii *inne* zaliczono m. in.: sport i zdrowie.

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

szacunku kosztów poniesionych w związku z realizacją programu w 2022 roku.³ Na podstawie przedstawionych danych obliczono, że koszt poniesiony przez partnerów będących jednostkami strukturalnie lub kapitałowo powiązanymi z samorządem województwa śląskiego w związku z realizacją programu w 2022 roku wyniósł 653 776,90 zł.

Dodatkowo partnerzy podejmowali działania na rzecz rodzin wykraczające poza ofertę świadczoną w ramach Programu "Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny", tj.: Instytucja Filmowa SILESIA FILM realizowała stałe cykle i projekty adresowane do rodzin pt.: „Rodzina w kinie” – cykl niedzielnych projekcji i wydarzeń familijnych, którym towarzyszyły dodatkowe aktywności tj. spotkania, warsztaty oraz dyskusje; „Filmowe popołudnie dla dzieci” – cotygodniowe, niedzielne pokazy animacji ze studia Filmów Rysunkowych z Bielska-Białej urozmaicone warsztatami; „Skocz z bajtlem do kina” – cykl przeznaczony dla rodziców i opiekunów wraz z niemowlakami; „Kino wrażliwe” – dla szczególnie wrażliwych na bodźce dzieci; „Janosik dzieciom”, „Janosik Szkrabom” oraz „Bałtycki deser filmowy” – cykle skierowane do dzieci rozpoczynających przygodę z kinem oraz „MikroKosmos” – mobilny obiekt mający na celu popularyzację wiedzy o kinie oraz promocję Instytucji Filmowej podczas wydarzeń na terenie województwa. Opera Śląska włączyła się w organizację wydarzeń kulturalnych w ramach Metropolitalnego Święta Rodziny oraz przeprowadziła warsztaty baletowe, plastyczne oraz zajęcia chóru dziecięcego. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze wspierało przedsięwzięcia profilaktyczne organizowane przez Dom Samotnej Matki w Zabrze Rokitnicy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrze, Ośrodek Archidiecezji Katowickiej Najświętsze Serce Jezusa Caritas w Rudzie Śląskiej, Radę Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika w Zabrze oraz Koło Terenowe Polski Związek Głuchych w Zabrze. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Sosnowcu w ramach „Pikniku relaksu i pokoju” przeprowadziło zabiegi kosmetyczne na dłonie, masaże relaksacyjne i warsztaty plastyczne dla dzieci. Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej prowadziło liczne warsztaty rodzinne, w których łącznie uczestniczyło 426 osób.

6. Informacja na temat wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny w gminach województwa śląskiego

Ze względu na fakt, że rodziny wielodzietne korzystają ze zniżek w ramach programu na podstawie dokumentu legitymacyjnego, tj. ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny,

³ Koszty poniesione przez partnera w związku z realizacją Programu pn. „Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny” w 2022 roku to różnica pomiędzy całościowym kosztem usługi, a kosztem usługi poniesionym przez posiadacza KDR.

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

podstawowym źródłem danych na temat liczby wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny w gminach województwa śląskiego, wykorzystywanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, są sprawozdania składane przez podmioty odpowiedzialne za realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych w *Systemie Informatycznym Karty Dużej Rodziny (SI KDR)*⁴, którego dysponentem jest Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie.

W okresie **od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku** do 167 urzędów gmin w województwie śląskim **wpłynęło 6 998** wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny od rodzin wielodzietnych o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Karty Dużej Rodziny w liczbie **80 358** sztuk wydano **31 942** rodzinom wielodzietnym zamieszkującym województwo śląskie. Liczba członków rodzin wielodzietnych, którym wydano w/w kartę wyniosła **75 853** osoby, w tym 53 775 rodziców/małżonków oraz 22 078 dzieci.⁵

Informacje na temat liczby złożonych wniosków oraz wydanych Kart Dużej Rodziny w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 2 Liczba złożonych wniosków oraz wydanych Kart Dużej Rodziny w województwie śląskim w okresie od 1.01.2022 do 31.12.2022*

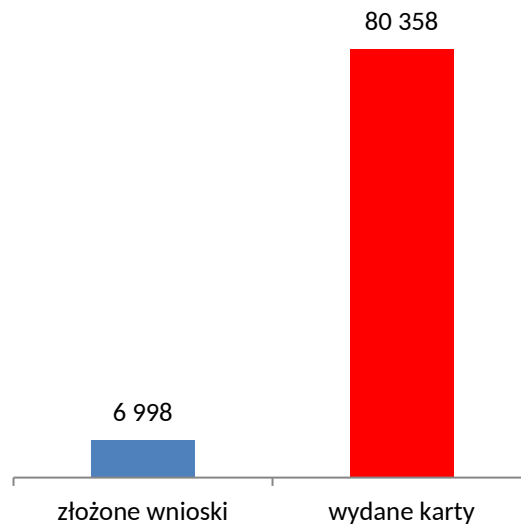
⁴ Od 2016 roku systemem informatycznym, za pomocą którego są wykonywane czynności związane z realizacją ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny jest *System Informatyczny Karty Dużej Rodziny (SI KDR)*. W latach poprzednich sprawozdawczość prowadzono za pomocą *Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS)*.

⁵ Dane pochodzą z *Raportu R05 za okres od 1.01.2022 do 31.12.2022*, *Raportu R10 stan na 31.12.2021* oraz *Raportu R10 stan na 31.12.2022*, *System Informatyczny Karty Dużej Rodziny (SI KDR)*.

Liczba rodzin wielodzietnych, którym wydano KDR jest większa od liczby rozpatrzonych wniosków, ponieważ karty mogły zostać wydane w okresie objętym sprawozdaniem, a zamówione we wcześniejszym okresie (wnioski zostały rozpatrzone we wcześniejszym okresie - nieobjętym niniejszym sprawozdaniem).

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

Źródło: Raport R05 za okres od 1.01.2022 do 31.12.2022, Raport R10 stan na 31.12.2021 oraz Raport R10 stan na 31.12.2022, System Informatyczny Karty Dużej Rodziny (SI KDR).

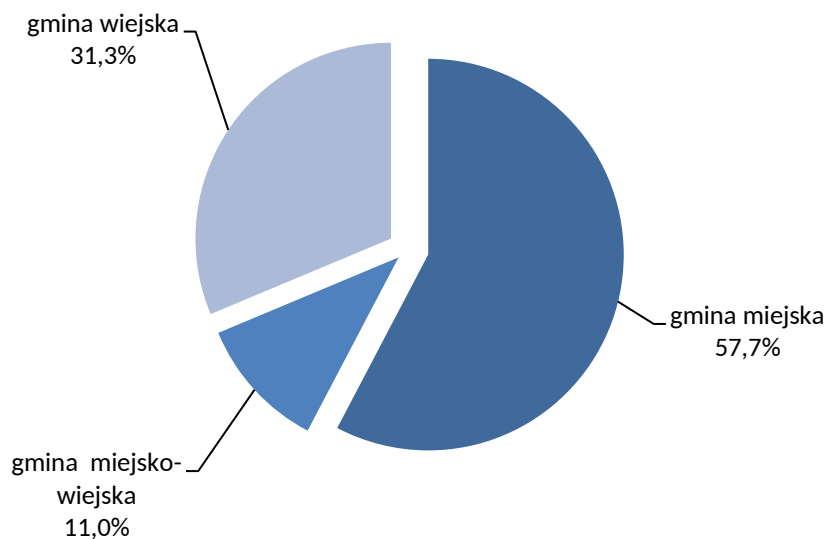
***Uwaga:** Liczba złożonych wniosków jest mniejsza niż liczba wydanych kart, ponieważ jeden wniosek składany jest dla jednej rodziny, a karty wydawane są wszystkim jej członkom.

Analiza pozyskanych danych z uwzględnieniem typu gminy wykazała, iż ponad połowa wydanych w 2022 roku kart (57,7%) trafiła do rodzin wielodzietnych zamieszkujących obszary miejskie. Najwięcej kart wydano w Katowicach (3 010 kart), Rybniku (2 989) oraz Bielsku-Białej (2 947). Jedna trzecia wszystkich kart (31,3%) została wydana mieszkańcom gmin wiejskich województwa. Wśród mieszkańców tego typu gmin największym zainteresowaniem cieszyła się inicjatywa wsparcia rodzin wielodzietnych w Jasienicy (967 kart), Węgierskiej Górcie (642) oraz Gorzycach (608). Najmniejszy odsetek rodzin, które otrzymały karty zamieszkuje gminy miejsko-wiejskie województwa śląskiego (11,0%). Wśród tego typu gmin najwięcej kart wydano w Pszczynie (1 680 kart), Czechowicach-Dziedzicach (1 191) oraz Czerwionce-Leszczynach (1 106).

Wykres 3 Struktura liczby wydanych Kart Dużej Rodziny w województwie śląskim w okresie od 1.01.2022 do 31.12.2022 z uwzględnieniem typu gminy (N= 80 358).

Informacja z realizacji Programu pod nazwą Śląskie dla rodziny - Karta Dużej Rodziny w 2022 roku

Źródło: Raport R10 stan na 31.12.2021 oraz Raport R10 stan na 31.12.2022, System Informatyczny Karty Dużej Rodziny (SI KDR).